

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lvdovici || De Ponte Vallis-||Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-||libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipué desumpta

Puente, Luis de la

Coloniæ Agrippinæ, 1625

§. 1. Verba ipsa Christi operiu[n]t, quod hoc Sacramentu[m] in se continet.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39652

§. 2. Verba ipsa Christi operiunt & aperiunt quod hoc Sacramentum in se continet.

EX dictis itaque incipere licet, stupendum modum cognoscere, quo supremus noster Redemptor in Diuino hoc Sacramento se operit, & occultat. adhibens tanquam instrumentum, verbum illud Sacerdotis, quod dicit super panem, videlicet, **HOC EST CORPUS MEUM**, & super vinum: **HIC EST SANGVIS MEVS**, qui principaliter est verbi ipsius Diuini sermo, de quo ait Apostolus. *a* **Vinus est sermo Dei & efficax, & penetrabilior omni gladio ancipiti, & pertingens vsque ad diuisionem anima ac spiritus, compagum quoque ac medullarum & discretor cogitationum & intellinum cordis.** Et hac Omnipotentia ipsi verbo exteriori inclusa, (vt S. Ambrosius ait) penetrat vsq; ad interiora panis, vbi scindit, separat, diuiditq; substantiam ab accidentibus; eam omnino destruens, & in nihilum redigens: accidentibus tamen integris relictis: sub quibus verum ipsius **IESVS CHRISTI** corpus absconditur, concomitantibus illud etiam sanguine anima, ac diuinitate, quæ omnia sunt in illo coniuncta, & sic confectum manet Manna absconditum, vt saturitatem & refectionem, cum ineffabili dulcedine, & suauitate suis electis præbeat.

Et hæc est prima victoria, quam supremus hic noster Capitaneus obtinet, vt se in hoc Sacramento abscondat. nam vt ipsemet alia occasione dixit: *b* **cum fortis armatus custodit aurium suum, in pace sunt ea, quæ possidet. Si autem fortior superueniens vicerit eum, & uniuersa arma eius auferet, in quibus consistebat, & spolia eius pro libitu distribuet.** Erat panis & vini substantia tanquam fortis quidam armatus multis accidentibus & qualitatibus, quas natura illi dedit, vt sub eis se tanquam in propria domo conseruaret: Sed venit e cælo Christus Deus Omnipotens, qui diuini sui verbi gladio in momento eam vincit, & ex propria domo eijcit, retinens sibi spolia accidentium, sub quibus se ipsum abscondat, cui propterea optime competit nomen, quod Isaias illi imponit, cum dicit: *c* **verè tu es Deus absconditus.** nunquam enim Deus ita fuit absconditus, atq; est in hoc Sacramento. Valde quidem se abscondit, cum *d* **semetipsum exinaniuit formam serui accipiens, in similitudinem hominum factus, & habitum inuentus vi homo:** at multò amplius se in hoc Sacramento occultauit: cum ad se exinaniuit, vt solis panis & vini accidentibus sese cõtegeret. Per incarnationem ingressus est mundum, abscondendo se in utero vnius virginis; vt in lucem inde prodiens, cum hominibus cõuersaretur: at hic in mundum venit sub forma cibi absconditus, vt multò adhuc magis se abscondat intra hominum viscera; vt seorsum eum singulis de ijs agat, quæ alias publice & manifestè agebat cum omnibus. Quando se ad passionem offerebat eò vsq; peruenit (ait Isaias) *e* **vt eius vultus quasi absconditus esset, ac despectus ab hominibus, unde nec hominè eum reputabant, donec eius corpus absconditum fuit in sepulchro, & anima**

descen-

a Heb. 4. 12
b Ephes. 6. 17.

Lib. 4 de
Sacram. c. 4

a
b Luc. 11. 21
Christus
substantiam
panis eijcit.

Deus ab-
sconditus.
c Isa. 45. 15.
d Philip. 2. 7

e Isa. 53. 3.

descendit ad lymbum. At in hoc Sacramento omnino habet vultum hominis ita absconditum, vt plurimi eum reputent merum panem: & sepelitur in obscuro quodam ventre, & nonnunquam alicuius peccatoris, qui est instar inferni. Denique tempore vite, passionis, ac mortis suæ, etiamsi eius diuinitas valde esset abscondita: signis tamen externis aliquo modo sese prodebat, in grauitate, & modestia vultus; in heroicis, quæ faciebat, operibus; in patientia inuicta circa res, quas tolerabat: at in hoc Sacramento nulla sunt externa signa in accidentibus panis & vini, quæ aliud prodant eius, quod in se continet; & distinctum appareat ab eo, quod antea continebant, *fructus tuus DEVS absconditus, DEVS Israel Saluator.* dissipas enim aspectum nostrum inaccessibili tuæ diuinitatis luce; & rebus illis, quas in tua humanitate fuisti perpeffus; & hac figura, quam nunc accipis, vt noster fias cibus. Sed omnia hæc ed dirigis, vt noster fias Saluator, salutem nobis hoc modo tribuens, & redemptionem.

SED quamuis valde se abscondat, aliquid tamen semper relinquit, quod illum prodant: bene conscius, quod, (vt ait Ecclesiasticus) *gibefaurus inuisus nullam utilitatem affert possidenti.* si enim eum non nouit, non poterit eo vti in suum commodum: & quantumuis delicatus, & pretiosus sit cibus: quamdiu intra putamen, durumve corticem continetur, non potest degustari, donec aperiatur. Quare si proponatur in mensa ouum in cortice, aut malum granatum, aut nux aliqua non fracta, in quibus quod sumendum est later: necesse est frangere, aut diuidere, vt degustari possit. Quis igitur diuinum hoc Manna absconditum nobis aperiet? nisi gladius verbi Dei, qui etiam diuisionem fecerat, vt ipse Dominus ibi absconderetur? Verbum illud omnipotens quod dicit: *Hoc est corpus meum* efficit, quod significat: & id significat, quod facit. Ideoque dum corpus Christi sub panis accidentibus abscondit, simul ostendit & manifestat, ibi non amplius esse substantiam panis, sed ipsiusmet Christi substantiam.

Et hæc est altera valde gloriosa victoria; quam supremus noster Capitaneus obtinet aduersus hostes huius manifestationis: quorum antesignanus est *proprium iudicium*, quod à corporis sensibus gubernatur. *Oculi* enim illi dicunt: nos colorem & figuram panis videmus; *auris*, quando frangitur, panis strepitum audimus; *odoratus & gustatus*, odorem & saporem panis percipimus & *tactus* idem confirmat dicens: omnes qualitates quas tango, sunt panis. Ex quo *proprium iudicium* tumens & superbu deducit: nihil ergo ibi est, nisi panis: accidentia enim indicant substantiam, cui adhærescunt. Sed contra huiusmodi hostes prodit in campum, & pugnam ipsemet Dominus, qui manna absconditū promisit, munitus gladio, de quo S. Ioannes, quod *h de ore eius procedit gladius ex utraque parte acutus: vt*

Isai. 45. 15.

g Eccl. 20. 32.

Verba Christi
si presentia
produunt.

2.

Christus expugnat proprium iudicium sensuum.

h Apoc. 19.

i Apoc. 2. 16.
Pugna verbi Dei cum sensibus.
k Heb. 4. 12.
l Gene. 1. 3.
m Ioã. 2. 9.
n Gen. 27. 1.
Christus Iacob reclus.
Homil. 83. in Matth. 60. ad populum.
Judicium proprium saepe fallitur.
o Matth. 10. 34.
Luc. 12. 51.
Duplex separatio.

in ipso percussat gentes. & in alio loco ipsemet Dominus *pugnando* (inquit) cum hostibus meis *in gladio oris mei*; illos cōvincens ac dissipans diuino verbo meo. Quid ais o proprium iudiciū, cum quinq; carnalibus tuis sensibus; in quo confidis; ais, sub illis accidentibus in hoc Sacramento manere panē; deciperis; & valde erras; nam, *hoc est corpus meum*. non itaq; panis ibi est; sed corpus meū. Ego sum fidelis, & in dictis meis verax; ego, nec decipere quēquam, nec ipse decipi possum: sum omnipotens, vt quicquid volo faciam; nec potest quisquā infinitā meā potentia resistere. Verbum meū, & *k sermo meus, viuus est, & efficax, penetrabilior omni gladio ancipiti*, vt faciam *diuisionem* quācunq; voluero, & pro libitu meo. Cū primū dixi: *fiat lux, facta est lux.* cū volui, *in ex aqua vinū* facere, statim fuit factū, ego congressus sum cum forti armato, cum substantia scilicet panis; eumque huius mei verbi omnipotentia ex domo sua expulsi; eius spolia mihi retinens, quibus me contererem: Quod iam vides, quod olfacis, quod gustas, & tangis, spolia sunt panis: intus autē non panis latet, sed corpus meum. Si corporis tui oculi nō caligant sicut *Isaac, tangensq; manus Iacob pilosas*, dicis: *manus esse Esau*. Audi verbū quod loquitur, & vocem in auribus tuis sonantem, & mox te ipsum corriges, dicesque, etsi *manus sint Esau, vocem tamen esse Iacob*. Attende, diuinum hoc Manna, absconditum esse aspectui, & reliquis corporis sensibus: a quibus si perimittas te duci, dices esse manus, esse instrumenta, & accidētia folius panis; sed adhibe non solum corporis, sed animā quoque aures, verba quā ego loquar, & quā fides ipsa te docet: & intelliges, pilosas has manus alterius esse, quam primo intuitu videatur. pellis quidem panis est: sed sub ea latet verus Iacob, luctator omnipotens, qui in conflictu & lucta legitima panem ipsum vicit, armaq; eius ac spolia retinuit, quibus se cooperiret. Hac igitur ratione. Christus D. N. verbis in Euangelio Ecclesiae suae reuelatis aperit & manifestat, quod sub cibi huius visibilis cortice latet. Eisdem autē verbis (vt S. Chrysof. ait) vincendum tibi est, & mortificandum iudiciū tuū proprium, & naturalis ex sensibus deductus discursus: quia proprium iudiciū passim, & multis in rebus decipitur: ideoq; meritō captiuandum in obsequiū Fidei; & abnegandū, ac reiiciendū in ijs, quā sentit, ac iudicat: vt sic admittas, & credas, q̄ ipsa fides te docet, & Ecclesia sancta credendū proponit. Cogita, supremum hunc ducem, cū ad hoc Sacramētum venit, hāc tibi in suo ingressu dicere: *non veni pacem mittere; sed gladium, sed separationem.* venio enim ad faciendam duplicem separationem, vtramq; omnipotentia meā propriā; alteram in pane, dissoluens vnitionem; quam eius substantia cum accidentibus habebat; alteram in humano intellectu, coniunctionem illā dissoluens, q̄ habuit cum suis sensibus vt ab eis recedat, credatq; quod illi non assequuntur; & sese subijciat dedatq; ijs, q̄ ego dico.

SED quamuis Dei verbum, quod hies nobis proponit, vere sit gladius ad prædictam separationem, & manifestationem faciendam: necesse tamen est huius gladii aciem de nouo exacuerè, vt exteriori, quam sensus percipiunt, specie & facie superata, progressus fiat ad id, quod interius est, & illis absconditum, aspiciendo illud mentis oculis cum magna viuacitate ac certitudine, quæ præcipue oritur ab *illustratione spiritus diuini*, cuius lux fidem ipsam illustrat, omnesque eius dubitationes explanat, multo que magis certam eam reddit, ac securam in eo, quod credit, quam si oculis ipsis illud videret. agens sicut alter p. *Moyfes cū inuisibili*, atque si eum clarè videret. Hac insigni illustratione adeo mirabiliter CHRISTVS Seruator noster in nocte vltimæ cænæ intellectum rudium illorum piscatorum in momento illustrauit: vt statim, atque verbum sui Magistri audierunt. *Hoc est corpus meum*: sese dederint, & certissime, ac firmissimè crediderint, eundem ipsum Dominum, quem visibiliter ad ipsos loquentem audiebant, absconditum esse, & inuisibiliter latere, sub illis accidentibus panis, quæ in suis manibus habebat. tantamque reuerentiam, & astimationem conceperunt, vt nullus eorum auderet accipere & comedere; nisi ipsemer Dominus & Saluator id iussisset, & ad faciendum animasset. Hæc illustratio singularis est spiritus S. donum. & quoniam est eius verbum internum, est etiam gladius biceps; qui stupendas facit diuisiones, & arcana admiranda reuelat, vincens quascunq; difficultates. Sed licet Spiritus diuinus eam comunicet, quando, & quomodo, & quibus vult: refert tamen plurimum ad eam suscipiendam, meditationi studere, vt fidem ipsam extimulet, & illustret, penetrando amplius, quod ipsa de hoc Sacramento reuelat. Meditationis enim munus, ait S. Bernar. esse, res occultas manifestare, secretari abscondita, clausos libros aperire, & secretissima arcana penetrare, accedente illustratione cœlesti, quæ eius conatus foueat. Et hac ratione agnoscit absconditum illud manna, & quod sub albo illo velo occlusum continetur, vt in subiiciendis considerationibus paulatim proponemus.

§. 2. Ex delectationibus & fructibus, quos sentiunt, qui Sacramentum ipsum suscipiunt, veritatem eius manifestari.

QUAMVIS multum proficiat Meditatio in magnalium huius Sacramenti cognitione, adhuc tamen Manna manet absconditum. Est enim idem ipse Dominus, qui illud promisit futurum, & præmonuit, cum dixit: *neminem illud scire, nisi qui accipit*. omnis enim cognitio, quæ rationationibus, & meditationibus innititur, exigua est, si eum ea conferatur, quæ ex gustu & experientia donorum obtinetur, quæ ipsum Sacramentum comunicat, cum suscipitur. Quod intelligemus ex eo, quod accidit Hebræis cū suo Manna. Nam initio erat illis res abscondita & occulta: venerunt autem

in eius

3.
Illustratione
S. Spiritus
fides auge-
tur.

p. Heb. 11, 27

Meditatio
excitat.

Libr. de
Considerat.

a. Apoc. 2, 17.